

Retour is een uitgave van de producenten en importeurs van elektrische apparaten en energiezuinige verlichting, verenigd in de NVMP. Hiermee houdt de NVMP u twee keer per jaar op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen op het gebied van e-waste in Nederland en Europa.

De standpunten van de producenten en importeurs over diverse onderwerpen vindt u op producenten-verantwoordelijkheid.nl. Hier staat ook nadere informatie over de productstichtingen die met elkaar de Vereniging NVMP vormen: Stichting Bruingoed, Stichting LightRec Nederland, Stichting Metalektro Recycling, Stichting Verwerking Centrale Ventilatoren, Stichting Verwijdering Elektrische Gereedschappen en Stichting Witgoed.

**Uw reacties en ideeën zijn welkom via
info@producenten-verantwoordelijkheid.nl.**

Uitvoeringsorganisatie Wecycle heeft een eigen website: wecycle.nl.

Retour is een uitgave voor betrokkenen bij de inzameling en recycling van elektrische apparaten en energiezuinige verlichting. Retour verschijnt twee maal per jaar in een oplage van 2.000 exemplaren. Bij dit drukwerk is gebruik gemaakt van biologische inkt. De drukker maakt gebruik van groene stroom, produceert geheel CO₂-neutraal en gebruikt uitsluitend CO₂-neutrale grondstoffen. De pre-press is geheel chemievrij. Gedrukt op milieuvriendelijk papier.

Redactieadres info@producenten-verantwoordelijkheid.nl

Internet producenten-verantwoordelijkheid.nl

Tekst Hein Haenen (Creative Venue),
Ted van Hintum en Manon Heims (Wecycle)

Vormgeving Han Snel, Utrecht

Fotografie Voermans van Bree Fotografie, Amhem

INHOUD

The Future Flows	4
Zicht op e-waestromen in Nederland	
.....	
Mysteryshopping	10
Inzameling spaarlampen schiet nog tekort	
.....	
Afscheid	12
Van voormalig NVMP-voorzitter Willem Canneman	
.....	
Wecycle	14
Campagnes voor consumenten en bedrijven	
.....	
Wecycle-fonds	17
Communicatieprojecten en inzamel pilots	
.....	
Grote opmars ledlamp	20
Bezitsmeting huishoudens	
.....	
Retail	22
Inzameling e-waste steeds klantvriendelijker	
.....	
Nieuws	
Jan Kamminga voorzitter Vereniging NVMP	
Samenwerking Stibat en Wecycle	
Wecycle werkt mee aan AfvalApp	
Producenten-verantwoordelijkheid.nl	24-25
.....	
Inzamelcijfers	26
Inzamelresultaat Wecycle	
.....	
Kerncijfers	27
NVMP, Wecycle en Jekko	
.....	

23,7 KILO
E-WASTE
PER PERSOON
PER JAAR

ZICHT OP E-WASTESTROMEN IN NEDERLAND

De komende EU-inzameldoelstelling voor e-waste is alleen haalbaar indien de overheid bereid is aanvullende maatregelen te treffen. Een afgifteplicht voor winkels en gemeenten, een registratieplicht voor inzamelaars en recyclingbedrijven en het zonder meer kunnen inleveren van e-waste waar je apparaten en lampen koopt, zijn hiervoor nodig.

De EU legt Nederland voor 2021 een inzameldoelstelling op van 340 miljoen kilo e-waste. Om deze doelstelling te halen, moet de hele afvalketen zijn verantwoordelijkheid nemen. Deze conclusies werden getrokken op het internationaal congres 'The Future Flows' dat op 15 maart 2012 jl. werd gehouden in Amsterdam.

Op het congres presenteerden NVMP, ICT-Milieu en Wecycle een onderzoek dat in kaart brengt waar alle afgedankte apparaten en energiezuinige lampen in Nederland heen gaan. Het onderzoek leverde een methode op voor de meting en verificatie van e-waste-stromen die in vervolgonderzoek kan worden gebruikt. 175 kenners en onderzoekers uit binnen- en buitenland kwamen naar Schiphol om ingewijd te worden.

Resultaten onderzoek

In 2021 zal volgens de nieuwe EU-richtlijn 65% moeten worden ingezameld van het gemiddelde gewicht dat in de drie jaren eraan voorafgaand is verkocht aan elektrische apparaten

en energiezuinige verlichting (zogenoemd Put-on-Market, POM). In Nederland komt 23,7 kilo e-waste vrij per persoon. Daarvan wordt 2,7 kilo geëxporteerd, waardoor er een inzamelpotentieel overblijft van 21 kilo. Hiervan verdwijnt jaarlijks 2,3 kilo in de vuilnisbak. Wecycle en ICT-Milieu zamelden in 2010 7,5 kilo in. 4,6 kilo is niet geïdentificeerd/niet-identificeerbaar. Blijft over 6,6 kilo aan complementaire stromen. Een deel van deze stromen kan binnen bereik komen via registratie. Samenvattend kan 11 tot maximaal 16,5 kilo per persoon worden ingezameld, te weten 42% - 63% POM 2010.

In de pauze staan de deelnemers in druk gesprek gebogen over de onderzoeksresultaten die dr. Jaco Huisman van de United Nations University (UNU) net gepresenteerd heeft. Het onderzoek stond onder leiding van UNU en is mede uitgevoerd door onderzoeksbureaus FFact, Witteveen+Bos en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Huisman biedt voor het eerst een gedetailleerd inzicht in waar alle afgedank-

te elektronica en energiezuinige lampen in Nederland heen gaan. Nu ruim viervijfde van de e-waste-stromen zijn gelokaliseerd en geverifieerd en een aardig idee bestaat waar de rest heengaat, kan de discussie in ernst beginnen over de vraag of Nederland kan voldoen aan de nieuwe inzameldoelstellingen voor e-waste die de Europese Unie heeft vastgesteld.

Er wordt druk met de cijfers, conclusies en aanbevelingen gestoeid. De meer dan 30 deelnemers uit andere Europese landen hebben het met name over wat de onderzoeksmethode voor hen kan betekenen. In België is de UNU al begonnen met een onderzoek volgens het Nederlandse model en in Frankrijk wordt een opdracht voorbereid. Ook Zwitserland wil volgen. De aanwezige vertegenwoordigers van producenten, inzamelaars, metaalhandelaren en recyclingbedrijven hebben het als mensen van de praktijk al snel over de consequenties daarvan voor hun werk.

Aanbevelingen

Jaarlijks wordt er in Nederland 400 miljoen kilo e-waste afgedankt. Hiervan moet 85%, ofwel zo'n 340 miljoen kilo, worden ingezameld in 2021. Ongeveer 230 miljoen kilo kan voor recycling worden ingezameld door Wecycle en ICT-Milieu, mits er een afgifteplicht komt en een registratieplicht. Inzamelaars en recyclingbedrijven worden daarbij verplicht aan de overheid te rapporteren wat zij met hun e-waste doen. Er komt ook meer binnen bereik door de invoering bij winkels van het principe 'oude apparaten en lampen gratis inleveren waar je nieuwe kunt kopen.' Naar aanleiding van het onderzoek en de nieuwe EU-richtlijn zijn zeven aanbevelingen op een rij gezet (zie pag. 7).

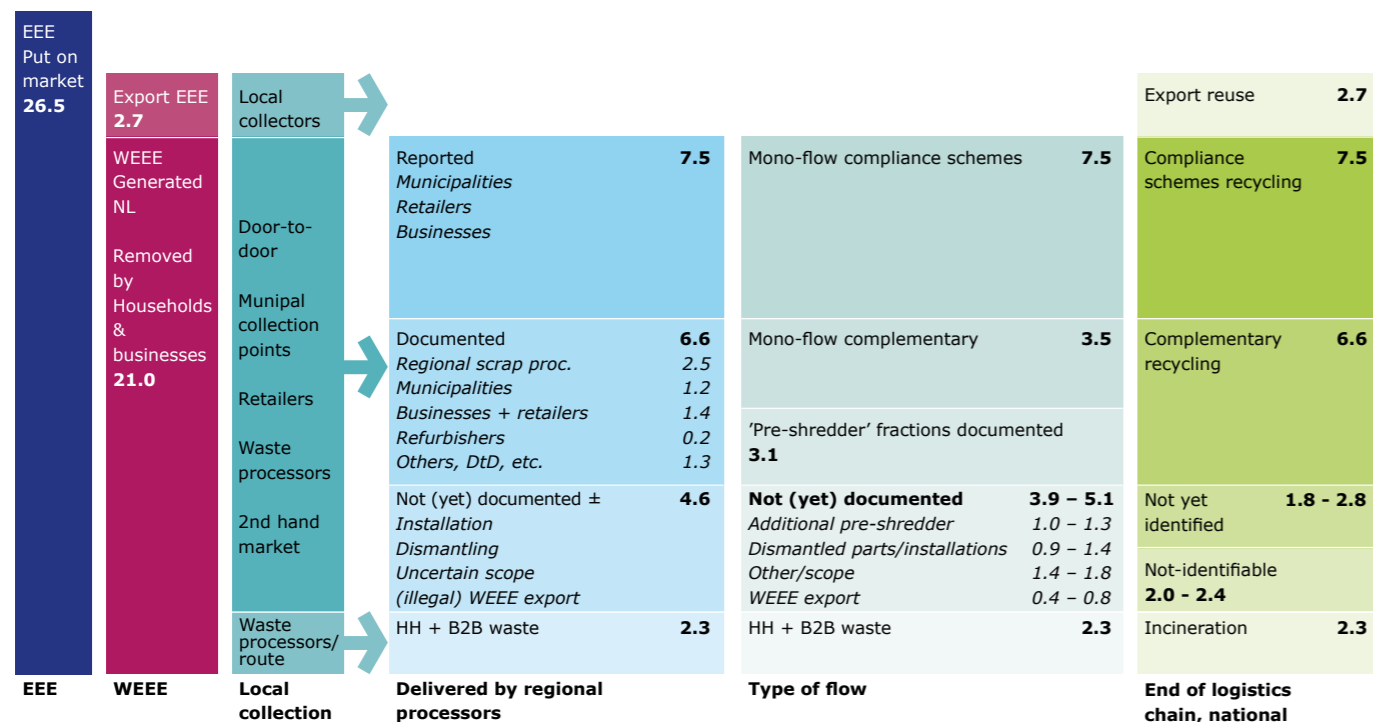
Van de 26,5 kilo nieuw verkochte elektronica per hoofd van de bevolking kunnen Wecycle, schroothandel en recyclingbedrijven 11 tot maximaal 16,5 kilo gedocumenteerd e-waste verzamelen. Dat is 42% tot 63% van de POM. Wecycle werkt er hard aan een deel van de 2,1 kilo die de gemiddelde burger elk jaar in de vuilnisbak gooit, netjes ingeleverd te krijgen, maar daarmee is het gat nog lang niet gedicht.

Om aan de opdracht van 65% van het gewicht aan nieuw verkochte elektronica te voldoen zijn naast registratie aanvullende maatregelen vanuit de overheid nodig. Daarnaast is de acceptatie van de rapportage door de schrootverwerkers en recyclingbedrijven onmisbaar. Die moeten dan ook inzicht geven in waar het gerecyclede materiaal blijft.

Verder kan er naar de 2,7 kilo die wordt geëxporteerd voor hergebruik gekeken worden. Hergebruik geeft afgedankte apparaten een nuttige bestemming en zou kunnen meetellen. Wellicht is er ook nog wat te vinden in de categorie 'niet geïdentificeerd'. Maar het is de vraag of de export als hergebruik mag meetellen en of er daadwerkelijk veel traceerbaar en controleerbaar e-waste in de nog niet geïdentificeerde stroom zit.

Al met al is de doelstelling alleen te halen als er aan een aantal condities wordt voldaan. Met name het ministerie van Infrastructuur en Milieu moet nu haar knopen tellen en aangeven hoe ze hier mee om wil gaan.

Schematisch overzicht herkomst en bestemming WEEE in Nederland in 2010.

Alle actoren

Hoofdonderzoeker Jaco Huisman laat er geen misverstand over bestaan dat het onderzoek in elk geval veel samenwerking vereist om aan de benodigde gegevens te komen. In Nederland heeft hij een beroep gedaan op het CBS en op de producenten en importeurs van elektronica om inzicht te krijgen in de nieuw verkochte elektronica en lampen. Door die cijfers in onderling overleg te analyseren en te vergelijken, ontstond een geverifieerde cijferreeks met de hoeveelheden producten die op de Nederlandse markt zijn gebracht. Informatie over ingezamelde hoeveelheden haalden de onderzoekers bij Wecycle, bij EERA-recyclers en bij de branchevereniging van schroothandelaren, de Metaal Recycling Federatie. Ook hier zijn gegevens uit verschillende bronnen naast elkaar gelegd ter verificatie van het beeld. Voor gegevens over zowel legale als illegale export deed het onderzoeksteam een beroep op onder meer de douane en de inspectie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Agentschap NL hielp bij een analyse van het huisvuil die gegevens opleverde over elektronica in de vuilnisbak.

Internationale sprekers

Controleerbare gegevens zijn essentieel om inzicht te krijgen in de levensloop van elektronica en om op grond van dat inzicht te zorgen voor een verantwoorde kringloop van verkoop tot recycling. Zoals de eerste spreker op het congres Eelco Smit van Philips Consumer Lifestyle het verwoordt: 'You can't manage what you don't measure'. Maar het blijkt altijd en overal moeilijk om aan die data te komen. Jason Linnell van het National Center for Electronics Recycling, die naar Schiphol gekomen is voor een voordracht over de situatie in de Verenigde Staten, schuift tijdens de lunch meteen aan bij de onderzoeker van het CBS om hem over de cijferspeurtocht van het team

uit te horen. In de VS moet Linnell zich vooral baseren op cijfers van commerciële marktonderzoekers en dat stelt frustrerende beperkingen: alle tips zijn welkom.

Stephane Arditi van het European Environmental Bureau richt zich in zijn presentatie op de praktische implicaties van de Europese richtlijn en de nieuwe inzichten in de e-waste stromen. Hij pleit op zijn bevlogen manier voor samenwerking waarbij alle betrokken partijen hun bijdrage moeten leveren aan meer inzameling en een hogere recyclingopbrengst. Verantwoordelijkheden en bijbehorende bevoegdheden moeten daartoe duidelijk worden toebedeeld, zegt hij. Als de producenten verantwoordelijk zijn voor inzameling en recycling, dan zou er ook een verplichting moeten zijn om e-waste bij hen in te leveren. Als commerciële partijen e-waste inzamelen, dan zouden zij volgens hem het volume dat zij verwerken moeten registreren en is het niet fair om dan ook nog een beroep te doen op de financiële verantwoordelijkheid van producenten.

Etienne Hendriks van Kyocera Mita haakt daar bij aan in zijn afsluitende toespraak. Namens de producenten presenteert hij de aanbevelingen aan de overheden van de lidstaten bij de implementatie van de Europese richtlijn. De afgifteplicht die Arditi voorstelt staat bovenaan de lijst van aanbevelingen van NVMP, ICT-Milieu en Wecycle, met name voor winkels en gemeenten. Daarnaast is het invoeren van een registratieplicht van belang om de stromen die nu niet in het systeem van Wecycle terechtkomen in elk geval zichtbaar te maken. Die zou met name moeten gelden voor recyclers en metaalhandelaren.

STEPHANE ARDITI VAN HET EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU

AANBEVELINGEN OM INZAMELDOELSTELLING TE HALEN. ELK VAN ONDERSTAANDE AANBEVELINGEN IS GEBASEERD OP HET 'ALLE ACTOREN PRINCIP': IEDERE BETROKKENE DIET ZIJN VERANTWOORDELIJKHEID TE NEMEN. INDIEN EEN SPELER DIT NIET VRIJWILLIG DOET, DIET DE VERANTWOORDELIJKHEID IN DE WET TE WORDEN VASTGELEGD.

- ▶ Afgifteplicht voor iedereen die met e-waste in aanraking komt. Het is in het belang van het milieu dat e-waste op een verantwoorde wijze wordt gerecycled. Door het afval door een erkend systeem te laten recyclen, wordt het hoogste milieurendement behaald.
- ▶ Indien een afgifteplicht niet haalbaar wordt geacht, moet een registratieplicht worden ingevoerd. Iedere inzamelaar, handelaar en verwerker moet registreren wat er met de afvalstroom gebeurt en rapporteren aan het ministerie van IenM. Hiermee wordt bereikt dat de afvalstromen beter in beeld worden gebracht en te volgen zijn.
- ▶ Gekwalificeerd exportverbod. Iedereen die elektrische apparaten voor hergebruik wil uitvoeren, zal moeten beschikken over een verklaring waaruit blijkt dat de apparaten nog werken. Een verklaring per apparaat heeft daarbij onze voorkeur, omdat dit het illegaal exporteren van e-waste erg zal beperken.
- ▶ Handhaving van de regels zowel door de systemen zelf via civielrechtelijke overeenkomsten als door de overheid is van groot belang. De eerdere aanbevelingen zullen alleen kunnen werken, indien deze streng worden gehandhaafd. Daar ligt een grote taak voor de nationale overheid.

- ▶ Om de inzameldoelstellingen en de recycledoelstellingen te halen, is het essentieel dat er een *level playing field* komt in Europa en binnen lidstaten. Dit kan door het harmoniseren van standaarden voor monitoring en inzameling, transport en verwerking. Zodoende kan worden gegarandeerd dat zo veel mogelijk e-waste goed wordt ingezameld, zo veel mogelijk grondstoffen worden teruggewonnen en emissies en vervuiling worden vermeden.
- ▶ Invoering van 'oud voor (vergelijkbaar) niets'. Onderzoeken onder consumenten leiden steeds tot de conclusie dat voor een goede gescheiden inzameling het gemak waarmee ingeleverd kan worden een zeer belangrijke factor is. Dat impliceert dat de consument het af te danken product op vele plaatsen moet kunnen inleveren, net zoals bij bijvoorbeeld de inzameling van batterijen het geval is. In de Recast wordt een verplichting tot inname op basis van 'oud voor niets' opgelegd aan retail met een gekwalificeerde winkel oppervlakte van 400m², derhalve alleen voor de grotere speciaal-zaken. Dit is absoluut onvoldoende, omdat dit niet zal leiden tot een fijnmazige inname door retail. Wij pleiten dan ook voor het achterwege laten van een dergelijk criterium, zodat alle winkels (inclusief webwinkels) die kleine elektrische apparaten en energiezuinige lampen verkopen, verplicht zijn in te nemen op basis van 'oud voor (vergelijkbaar) niets'. De consument kan dus apparaten en lampen inleveren waar hij deze ook kan kopen.
- ▶ Financiering van het systeem voor verantwoorde inzameling en recycling met een zichtbare verwijderingsbijdrage, is in het verleden een goed instrument gebleken.

IN VS GEEN GROTE STAP
VOORWAARTS ZOLANG FEDERALE
OVERHEID HET LAAT AFWETEN

De sprekers van het congres, vlnr: Etienne Hendriks (Kyocera), Stephane Arditì (EEB), Ellen Brinksma (CBS), Hiroyuki Furukawa (EcologyNet Japan) en Jason Linnell (National Center for Electronics Recycling).

DE PRODUCENTEN PLEITEN VOOR EEN EXPORTVERBOD OP ALLE AFGEDANKTE ELEKTRONICA

De organisatoren pleiten daarnaast voor een exportverbod op alle afgedankte elektronica, om te voorkomen dat e-waste naar ontwikkelingslanden wordt uitgevoerd en daar met de grote schade aan milieu en gezondheid wordt verwerkt. Uitzondering willen zij alleen maken voor apparaten die voorzien zijn van een certificaat dat zij daadwerkelijk geschikt zijn voor hergebruik. Daarmee wordt ook een halt toegevoerd aan stromen van tweedehands apparaten die weliswaar nog werken, maar niet in de tropische omstandigheden van het ontvangende land en zeker niet voor lang. Daarmee komt deze stroom 'near waste' al snel op de afvalhoop en omdat een recyclinginfrastructuur ontbreekt is het veel beter om deze apparaten hier te houden.

"De overheid moet de regels rond inzameling en recycling van e-waste streng handhaven", zegt Hendriks. Verder is het essentieel dat standaarden voor monitoring en voor inzame-

ling, transport en verwerking van e-waste binnen Europa geharmoniseerd worden.

Tenslotte beveelt hij aan om de innameverplichting van de detailhandel te verruimen. Bij de herziening van de Europese richtlijn worden nu alleen grote speciaalzaken verplicht om afgedankte elektronica en lampen in te nemen, ook als er geen nieuwe exemplaren worden gekocht. "Dit is absoluut onvoldoende", zegt Hendriks, "omdat het niet zal leiden tot een fijnmazige inname door de retail. Wij pleiten dan ook voor het achterwege laten van een dergelijk criterium, zodat alle winkels, inclusief webwinkels, die kleine elektrische apparaten en energiezuinige lampen verkopen, verplicht zijn in te nemen op basis van 'oud voor vergelijkbaar niets'." ◀

Europa staat niet alleen in zijn aanpak van elektronisch afval. Ook in de Verenigde Staten en in Japan zijn in de eerste jaren van deze eeuw systemen opgezet om e-waste in te zamelen en te recyclen. Maar die systemen werken wel heel anders dan de Europese.

Amerikaanse toestanden

Bij zijn introductie van Jason Linnell van het National Center for Electronics Recycling memoreert dagvoorzitter Max Westerman dat hij jaren geleden, bij zijn vertrek als correspondent uit New York, zijn oude televisie met geen mogelijkheid kwijt kon. Linnell heeft goed nieuws: "Inmiddels zijn er in de stad wel een aantal inzamelcentra en heeft de staat regels voor inzameling en recycling gesteld. Maar, geeft hij toe, dat geldt nog steeds niet overal in het land."

De federale wetgever heeft de aanpak van e-waste laten liggen. Daarop introduceerde Californië in 2003 een inzamelsysteem en sindsdien zijn 24 andere staten gevolgd. Er zijn nu systemen in de helft van de Amerikaanse staten, die samen tweederde van de bevolking vertegenwoordigen. Maar het zijn allemaal verschillende systemen, elk met zijn eigen scope, eigen regels en een eigen financierings-mechanisme.

Deze lappendeken maakt het leven voor Linnell als adviseur en promotor van inzamelsystemen niet gemakkelijker. Elke staat gebruikt zijn eigen, vaak gebrekkige gegevens, zodat de prestaties moeilijk vergelijkbaar zijn en het ingewikkeld is om van elkaar te leren. En dat terwijl er, waar elke individuele staat het wiel opnieuw uitvindt, zoveel te leren valt en de resultaten en opbrengsten van veel systemen te wensen overlaten.

De systemen in de Verenigde Staten concentreren zich op ict-afval. In alle staten vallen laptops en beeldschermen onder de reikwijdte van de systemen en in veel staten ook desktop computers, printers en televisies. Links en rechts is de lijst nog uitgebreid met mobiele telefoons, servers en randapparatuur, en elders weer audio- en videoapparaten. Wasmachines, koelkasten of airco's gaan gewoon naar de dump. Gevolg van de smalle scope is dat het ingezamelde volume lager ligt dan in Europa, uiteenlopend van 6 ons per inwoner in Virginia tot 6,7 kilo in Minnesota. Per productgroep worden in sommige staten overigens wel hoge scores behaald: In Washington State wordt bijvoorbeeld 67% van de nieuw verkochte televisies ingezameld, wat genoeg zou zijn om aan de nieuwe Europese normen te voldoen.

Linnell verwacht in de VS geen grote sprong voorwaarts, zolang de federale overheid het laat afweten. Stapje voor stapje, staat voor staat, regeling voor regeling en aangevuld door vrijwillige inzamelsystemen, verbetert de aanpak. Als promotor moet hij het hebben van de lange adem.

Japanse papierwinkel

Heel anders is dat in Japan, vertelt Hiroyuki Furukawa, President van EcologyNet Japan. De centrale overheid heeft hier in 2001 het initiatief genomen met wetten op afvalrecycling en op bevordering van het hergebruik van grondstoffen. Onder die wetten vallen specifieke regelingen onder meer voor batterijen, computers en huishoudelijke apparaten. Die laatste regeling beperkt zich tot de vier zwaarste categorieën TV's, koel- en vriesapparatuur, wasmachines en airco's.

De Japanse consument betaalt bij aankoop van een van de genoemde huishoudelijke apparaten een verwijderingsbijdrage aan de winkelier. Die winkelier is verplicht om het na gebruik in te nemen en af te leveren op een inzamelpunt van de producenten. De producenten zijn verplicht alle aangeboden apparaten volgens strakke normen te (laten) recyclen. Dat geldt ook voor de apparaten die via de milieustraten van de gemeenten worden aangeboden.

Een opvallend verschil met Europa is dat bij de consument bij aankoop een bon krijgt voor betaling van verwijderingsbijdrage die na gebruik weer met het apparaat moet worden ingeleverd. Een kopie gaat naar de administratiekantoor van het systeem, dat inzamelaars, transporteurs en recyclingbedrijven betaalt voor hun inspanningen.

Deze administratie maakt het mogelijk om apparaten gedurende hun levensloop te traceren, en om apparaten van elke producent in het proces te onderscheiden. Zo kan het dat er twee inzamelsystemen naast elkaar opereren, rond verschillende groepen van producenten. EcologyNet, waar Furukawa voor werkt, is het systeem van de groep van 23 producenten rond Panasonic en Toshiba.

De Japanse organisatie van inzameling en recycling veroorzaakt een enorme papierwinkel. Te oordelen naar de verwijderingsbijdrage is het ook bepaald geen goedkoop systeem: De Japanse consument betaalt bijvoorbeeld omgerekend 23 euro voor een wasmachine, (tegen 5 euro in Nederland). Een televisie komt op 26 euro, een grote koelkast of vriezer op maar liefst 44 euro.

GEEN ENKELE
BEZOCHTE SUPER-
MARKT SCOORT
EEN VOLDOENDE

INZAMELING SPAARLAMPEN DOOR WINKELIERS SCHIET NOG TEKORT

Winkeliers zijn gehouden om oude spaarlampen in te nemen bij verkoop van nieuwe. Maar dat doen ze lang niet allemaal, zo blijkt uit onderzoek door de Consumentenbond in opdracht van LightRec. Dat gaat ten koste van het milieu en van de gewenste herwinning van grondstoffen.

Het inzamelgedrag is verbeterd ten opzichte van de 'nulmeting', die LightRec een jaar geleden liet uitvoeren. Maar het is nog lang niet goed genoeg. De 'mysteryshoppers' die in 521 winkels langsgingen om een spaarlamp te kopen, konden in slechts 63% van de gevallen de meegebrachte oude spaarlamp inleveren voor recycling. In nog eens 5% van de gevallen werd de lamp wel aangenomen, maar vervolgens in de vuilnisbak of glasbak gegooid. In een derde van de gevallen werden de afgedankte spaarlampen geweigerd.

LIGHTREC IS EEN INITIA-
TIEF VAN PRODUCENTEN
EN IMPORTEURS VAN
LICHTBRONNEN EN VER-
LICHTINGSARMATUREN EN
EEN VAN DE OPDRACHT-
GEVERS VAN WECYCLE.

Verbetering over de hele lijn

Een jaar eerder werd 40% van de afgedankte spaarlampen geweigerd. De helft werd geaccepteerd om te laten recyclen en 10% van de winkeliers nam de lampen aan om ze weg te gooien. Over de hele lijn is er dus een duidelijke verbetering te zien. Bij een aantal ketens was sprake van een spectaculaire vooruitgang. Zo verdubbelde Blokker de score tot 90% goed ingezameld, schoot Kwantum van de helft naar 85% en ging Kruitvat van nul naar 60%.

Blokker en Gamma (80%) zijn inmiddels overigens een stap verder. Zij hebben in al hun vestigingen inzamelbakken geplaatst waar de consument zijn oude spaarlampen in kan deponeren, ongeacht of hij een nieuwe koopt. Bij Blokker zit de bak voor lampen en die voor batterijen in één inzamelmeubel en in de 'inzamelwand' van Gamma kunnen naast lampen en batterijen ook TL-buizen en kleine elektrische apparaten worden ingeleverd. De score is hier dus inmiddels 100%: De consument hoeft zelfs niet meer aan een medewerker te vragen of hij zijn lamp kwijt kan.

Daarmee scharen Blokker en Gamma zich bij de specialisti-

sche winkels en IKEA die zowel in de eerste als in de tweede meting in 100% van de gevallen oude lampen op de juiste manier innamen. Aan de andere kant van het spectrum laten met name de supermarkten het nog vaak liggen. Van de verschillende ketens die werden bezocht (minimaal 20 winkels per keten) was er geen een die een voldoende scoorde. Het beeld is wel positiever dan in de eerste meting, op één keten na.

Advisering over vervanging

In het onderzoek is ook de adviesvaardigheid van de winkels getest. De mysteryshoppers vroegen een spaarlamp ter vervanging van een gloeilamp van 60 Watt. De adviezen liepen uiteen van het aanbevelen van spaarlampen van 6 tot 20 watt. Vier van de tien verkopers adviseerden 11 Watt, aan de zuinigste kant want 14 à 16 Watt is het gangbare alternatief. Vreemd genoeg werd in 30 (van de 251) gevallen een gloeilamp, ledlamp of halogeenlamp aangeraden terwijl expliciet om een spaarlamp was gevraagd. Eén op de tien verkopers had geen antwoord op de adviesvraag. Drie van de tien winkelmedewerkers die de lampen innemen zegt niet te weten wat er gebeurt met de lampen die zij inzamelen. ◀

WILLEM CANNEMAN NEEMT AFSCHIED

Na ruim dertien jaar NVMP neemt voormalig voorzitter Willem Canneman afscheid. Hij stond aan de wieg van het inzamelsysteem en blikt terug op de woelige jaren en de 'behoorlijke resultaten' die de Vereniging heeft bereikt.

Na ruim dertien jaar NVMP neemt voormalig voorzitter Willem Canneman afscheid. Hij stond aan de wieg van het inzamelsysteem en blikt terug op de woelige jaren en de 'behoorlijke resultaten' die de Vereniging heeft bereikt.

Willem Canneman heeft een lange carrière gemaakt in het verenigen van belangenverenigingen. De studie rechten aan de Rijksuniversiteit Groningen was een mooie basis, maar toen hij die in 1971 afrondde zag hij zijn toekomst niet in de rechtspraak. Hij zocht een baan die meer 'hands on' was. Die vond hij als algemeen secretaris en directeur van de Federatie Goud en Zilver, een vereniging die de belangen van de hele bedrijfskolom van groothandel tot smeden en juweliers vertegenwoordigt.

"Het is een kruiwagen vol kikkers, zo'n federatie. Alle geledingen hebben elk hun eigen prioriteiten en die moet je zien te verenigen op het gezamenlijk

belang. De lol is om iedereen aan boord te houden. Ik kan genieten van het spel, en van de successen die je samen kunt boeken. Maar het lukt niet altijd en je moet wel de mislukkingen kunnen incasseren. Gelukkig ben ik optimistisch van aard."

Een hoogtepunt was de oprichting van de onderlinge verzekeringsmaatschappij, die veel goedkoper was dan de overvalverzekeringen die destijds te koop waren. De achterban sloot zich enthousiast aan. Na veertien jaar had hij bij Goud en Zilver alles georganiseerd wat er te organiseren viel en hij stapte over naar de FME. Als general manager kreeg hij 60 metaalbranches onder zijn hoede en door toetreding en oprichting van nieuwe organisaties groeide dat bestand over de jaren tot 160 branches.

Canneman ging in de hoogste versnelling toen de producenten van elektronica per 1 januari 1999 geconfronteerd werden met de verplichting tot inzameling en recycling van hun afgedankte producten. Drie maanden voor de deadline kreeg hij de opdracht om de benodigde organisatie op te tuigen. "Er moest een krediet komen om de aanloopinvesteringen te financieren en een publiciteitscampagne om het publiek aan te zetten om oude elektronica in te leveren. Ik moest de gemeenten zover krijgen dat zij gingen inzamelen, ik moest het transport en de recycling aanbesteden, enzovoort."

De achterban vroeg ook de nodige aandacht. "De producenten van witgoed hadden zich in één productstichting georganiseerd en de bruingoedproducenten in een ander. Die zaten bepaald niet altijd op één lijn, maar ze moeten het als leden van de NVMP wel eens worden over het beleid en de uitvoering." Dat werd niet eenvoudiger toen ook productstichtingen voor gereedschap en voor ventilatoren lid werden. Canneman richtte zelf de SMR op als 'rest-stichting' voor alle andere productgroepen, om een verdere aanwas van het aantal productstichtingen te voorkomen. In 2005, toen ook spaarlampen onder de regelgeving werden gebracht, trad LightRec toe als zesde lid.

RUIM
13 JAAR
VOORZITTER
NVMP

MET DIPLOMATIE KUN
JE VER KOMEN, MAAR
SOMS MOET JE DOOR-
BIJTEN

De ervaring die hij bij de Federatie Goud en Zilver had opgedaan kwam van pas. "De bestuurders van al die stichtingen staan voor hun zaak en het zijn allemaal eigenwijze donders. Je kunt met diplomatie ver komen, maar op een gegeven moment moet je doorbijten." Voorzitter Canneman kreeg hulp uit onverwachte hoek, van de NMa. De mededingingsautoriteit maakte bezwaar tegen de afspraken die producenten met elkaar en met de detailhandel hadden gemaakt over de inzameling en tegen de verwijderingsbijdrage waarmee het systeem gefinancierd werd.

"We hebben zes jaar strijd gevoerd en de directeur-generaal van de NMa heeft zich drie maal over de zaak uitgesproken. Dat heeft verschrikkelijk veel tijd en energie gekost. Maar de strijd tegen de gezamenlijke tegenstander maakte de producenten wel eensgezind. En we hebben op alle punten gelijk gekregen. Uiteindelijk zijn we er sterker uitgekomen."

De Vereniging NVMP en haar uitvoeringsorganisatie Wecycle hebben hun draai gevonden en de ingezamelde hoeveelheden en het recyclingresultaat zijn gestaag gegroeid. Maar Canneman is nog niet tevreden. "We zamelen inmiddels 40% van alle e-waste in. Dat zal beter moeten als we aan de nieuwe Europese doelstellingen willen voldoen. Het wordt nog een heisa om 85% van alle afgedankte apparaten en spaarlampen in te zamelen, maar ik denk dat we een heel eind kunnen komen."

Willem Canneman neemt afstand en laat de nieuwe groeispurt over aan zijn collega-bestuurders. De afgelopen jaren heeft hij de voorzittershamer van de NVMP en van Wecycle al overgedragen. Op 1 mei trad hij af als bestuurslid van de vereniging en als voorzitter van de SMR. "Ik volg de ontwikkelingen met grote belangstelling vanaf de zijlijn. Elders doe ik nog wat bestuurswerk, maar dat gaat wel in een rustiger tempo dan ik gewend ben geweest." ◀

**WECYCLE MET
VERSCHILLENDE
CAMPAGNES
OP TV**

CAMPAGNES WECYCLE

Een hogere bewustwording bij consumenten en bedrijven, samen met een netwerk van bekende en goed bereikbare inzamelpunten, zijn de belangrijkste elementen om de inzameling van e-waste te stimuleren. Wecycle voert dan ook campagnes op verschillende niveaus: soms voor heel Nederland, maar vaak ook gericht op een bepaalde doelgroep. Waar mogelijk voert Wecycle de campagnes in samenwerking met de partners.

Voorlichting en inzamelen met consumenten en partners
De brede voorlichtingscampagnes informeren consumenten en bedrijven over de locaties van de inzamelpunten en het nut en noodzaak van recyclen. Deze worden afgewisseld met inzamelcampagnes in samenwerking met de verschillende partners van Wecycle: gemeenten, installateurs en retailers.

Belangrijkste boodschap is dat inleveren van e-waste gewoon hoort bij het dagelijkse leven en bedrijfsvoering. De consumentencampagnes zijn vooral gericht op het gezin, de grootste afdankers van apparaten. De business-to-business-campagnes richten zich met name op de installateurs.

Onderzoek en waardering campagnes
Elke drie maanden laat Wecycle door TNS Nipo een meting verrichten onder de Nederlandse bevolking. Hiermee houdt Wecycle de vinger aan de pols over de waardering, duidelijkheid en aansprekendheid van de campagnes. De afgelopen jaren blijven deze constant op een hoog niveau. De waardering ligt steeds gemiddeld boven de 7. De campagnes worden consequent duidelijk en aansprekend beoordeeld.

**247 GEMEENTEN WERKTEN SAMEN
MET WECYCLE BIJ DE
KONINGINNEDAG-CAMPAGNE**

EEN OVERZICHT VAN DE LAATSTE MAANDEN 2011 EN DE EERSTE VIJF MAANDEN 2012:

Voorlichting

Inleveren is behoud van grondstoffen
Apparaten zijn de grondstof voor onze toekomst. Dat is de boodschap van een nieuwe tv-spot, die in maart en april twee weken te zien was op landelijke zenders. De consument wordt opgeroepen zijn oude elektrische apparaten in te leveren bij de winkel waar hij apparaten kan kopen.

In aanvulling op de tv-spot heeft Wecycle ook een zogenoemde non-spot ingezet op Discovery Channel. Een nep-nieuwsuitzending uit de toekomst geeft aan dat grondstoffen opraken, waardoor de productie van apparaten in gevaar komt. Recycling is daarom geboden. Op de website van Discovery Channel maken bezoekers kans op een elektrische scooter als zij diverse vragen over recycling juist beantwoorden.

Groene Feestdagen en winkel
In de laatste weken van 2011 maakte de Groene Feestdagen-campagne mensen bewust dat de decembermaand, met cadeautjes en lichtjes, e-waste oplevert dat apart moet worden ingeleverd. Deze boodschap werd verspreid via twee radiospot, een advertentie in de huis-aan-huisbladen, led-reclameborden bij diverse voetbalwedstrijden en uitingen op trams en bussen.

In de tijdelijke Wecycle-winkel in de Amsterdamse Kalverstraat kon jong en oud op speelse wijze van alles te weten komen over recyclen en prijzen winnen. Ruim 30.000 mensen bezochten dit evenement.

Beurzen
Op diverse consumentenbeurzen, ligt de nadruk op het waarom van recyclen en het inzamelmiddel Jekko. Dit sluit aan op de boodschappen van de diverse mediacampagnes. Wecycle was aanwezig op de Huis-houdbeurs, Tuinidee, de ANWB Kampeerdagen en de Libelle Zomerveek. Vele duizenden mensen bezochten daar de Wecycle-stand.

Lampen
In een nieuwe tv-spot over energiezuinige lampen wordt opgeroepen kapotte lampen in te leveren bij winkels die deze lampen verkopen. De nadruk in de campagne ligt op het feit dat lampen grondstoffen bevatten die door recycling kunnen worden teruggewonnen en dat Wecycle voorkomt dat er schadelijke stoffen in het milieu terecht komen.

EEN OVERZICHT VAN DE LAATSTE MAANDEN 2011 EN DE EERSTE VIJF MAANDEN 2012:

Inzamelacties

Inzamelacties na Koninginnedag met gemeenten

Wecycle voerde de week voorafgaand aan Koninginnedag campagne met een tv-spot. Deze roept mensen op overgebleven apparaten na de vrijmarkt in te leveren bij de milieustraat van de gemeente. Tegen inlevering van een oud apparaat (of kapotte spaarlamp), ontving men een vlieger.

Wecycle zocht en vond hiervoor de samenwerking met veel gemeenten: maar liefst 265 milieustraten deden mee met de inzamelactie. Deze opzet is een goed voorbeeld van een landelijke campagne gecombineerd met een lokale doorvertaling. Een deel van de lokale kosten is betaald uit het Wecycle-fonds, gefinancierd door producenten en importeurs. Het fonds heeft onder meer tot doel lokale communicatieprojecten te ondersteunen, die mogelijk kunnen worden opgeschaald naar landelijk niveau.

'Bakkie doen' voor installateurs

Het succes van de vorige Bakkie-campagne, gericht op installateurs, leidde tot een vervolg in februari en maart. Een radiospot roept installateurs op hun kapotte lampen en armaturen in het juiste bakkie te doen: een Wecycle-bak! In deze editie stond de diversiteit van inzamelbakken

die Wecycle biedt centraal. Een direct-mail richting de installatiebranche zette de campagne kracht bij. Sinds de start van de campagne in september vorig jaar hebben zich meer dan 350 nieuwe installateurs gemeld als partner van Wecycle. De benadering van de professionele ontdeener kreeg in de eerste helft van dit jaar ook vorm door deelname aan diverse vakbeurzen, te weten de Installatie Vakbeurs (i.s.m. de Nederlandse Licht Associatie), de VSK Beurs en de Renovatie Vakbeurs. ◀

SUCCESVOLLE COMMUNICATIE-PROJECTEN EN INZAMELPILOTS

In het afgelopen jaar hebben 14 gemeenten een innovatieve pilot voor het inzamelen van e-waste uitgevoerd. Daarnaast maakten 39 gemeenten hun inwoners bewust van inzameling en recycling van e-waste door speciale communicatie-acties.

Gemeenten maken met communicatie inwoners bewust van het belang van de inzameling en recycling van kleine elektrische apparaten en energiezuinige lampen. De gemeenten kunnen kiezen uit een aantal reeds ontwikkelde en door Wecycle ingezette communicatieformats, bijvoorbeeld posters of de Wecycle Roadshow. Deze zijn ingezet in onder andere Stadsdeel Zuidoost in Amsterdam, Gemeente Peel en Maas, Hilversum, Leeuwarden, Naarden en Tilburg.

Het staat de gemeenten ook vrij om zelf een communicatiemiddel te ontwikkelen en hiervoor een aanvraag tot financiering in te dienen. Wecycle verzorgde één van de campagnestromen in de campagne 'Doe meer met afval' van alle gemeenten in de provincie Utrecht. Er werd onder meer een huis-aan-huisfolder over recycling van e-waste verspreid met daarin een prijsvraag. De prijsuitreiking in de verschillende gemeenten leverde veel aandacht op in regionale media.

De gemeente Vught had een actie voor de gescheiden inzameling van elektrische en elektronische apparaten bij de milieustraat met de slogan 'Geef ze een tweede thuis. In de Milieustraat'. Deze actie bestond uit een poster in abri's, een artikel op de gemeentepagina en website en er lagen campagne-ansichtkaarten bij een aantal Vughtse elektronica-winkels. Met resultaat: In de maand na de campagne is de inzameling van het wit- en bruingoed flink gestegen.

UTRECHTSE COMMUNICATIE-ACTIE 'DOE MEER MET AFVAL' LEVERDE VEEL MEDIA-AANDACHT OP

In Zwolle werkt de gemeente samen met de detaillisten. Zowel bij de gemeentelocatie, de plaatselijke milieustraten als bij de detaillisten worden inzamelpunten ingericht. Inwoners die een kapotte spaarlamp inleveren, krijgen een gratis ledlamp. Eenzelfde communicatiecampagne wordt uitgevoerd in de gemeenten Dalfsen, Hardenberg en Beesel.

Inzamelpilots

De gemeenten kunnen ook een eigen pilot ontwikkelen om de inzameling van e-waste te bevorderen. Voorwaarde is dat het een innovatieve methode van verzamelen is, die in de toekomst

op grotere schaal kan worden toegepast. Daarbij moet de totale hoeveelheid ingezameld e-waste stijgen.

In de gemeente Landgraaf krijgen alle huishoudens een speciale herbruikbare inzameltas voor boeken, elektronica, speelgoed en textiel. Deze 'BEST-tas' wordt gratis huis-aan-huis opgehaald door reinigingsdienst RD4. Elektronica wordt gerecycled, de overige inhoud komt in kringloopwinkels terecht. Het project is een service verhogende toevoeging op de bestaande inzamelstructuur. Inwoners uit de gemeente Roosendaal kunnen hun klein

e-waste kwijt in de 'E-tainer'. Ter voorkoming van diefstal van het waardevolle materiaal, is de container verzwaard. De E-tainer kan met een standaard kraansysteem worden geleegd.

Bij winkelcentra in Venlo staan 23 Retourstations waarvan de resultaten een behoorlijke respons laten zien. Nu wordt er een nieuw inzamelsysteem voor de openbare ruimte ontwikkeld en getest met Wecycle en het gemeentelijk afvalbedrijf Remia. Naast middelgroot e-waste wordt afgedankt frituurvet ingezameld. De container heeft twee aparte inwerpopeningen en de opslag vindt ondergronds in verrijdbare klike's plaats.

Project Ryck draait op subsidie

In Pijnacker-Nootdorp is de eerste pilot van het project 'Ryck' afgerond. Inwoners kunnen op vijf locaties in de gemeente verschillende soorten afval inleveren en ontvangen dan 25 cent voor elke kilo papier-en-karton of textiel en 5 cent per kilo plastic of kleine elektrische apparaten. Zesduizend gezinnen hebben een spaarkaart waarop zij hun vergoeding kunnen bijschrijven. Binnen zes maanden passeerde de teller de 1 miljoen ingezamelde kilo. Daarvan was 5% e-waste. Er was in totaal € 100.000,- uitgekeerd. Volgens berekeningen van Ryck kan een gemiddeld gezin hiermee € 75,- per jaar bijverdienen. Uit een eerste evaluatie blijkt deze inzamelmethode te resulteren in een aanzienlijke verhoging van de gescheiden aanlevering van onder andere e-waste.

De pilot is echter niet kostendekkend. Alle gemeenten ontvangen van Wecycle voor hun ingezamelde e-waste een vergoeding van 8 cent per kilo. De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft, ter medefinanciering van het project Ryck, ervoor gekozen om 5 cent van deze 8 cent uit te betalen aan de burger die zijn kleine elektrische apparaten bij Ryck inlevert.

De gemeente heeft ook nog uit het Wecycle-fonds een bijdrage ontvangen van € 150.000,-. Tevens wordt de communicatie rond het project ondersteund met een bedrag van € 25.000,-. In totaal wordt het project Ryck door de producenten dus gesubsidieerd met een bedrag van ruim € 175.000,-. Het project is een brengsysteem en geen haalsysteem. De afgedankte apparaten worden niet bij de voordeur afgehaald maar gescheiden gebracht door de consument. Dit levert een kostenbesparing op voor de gemeente waarmee wellicht uiteindelijk het uit te keren bedrag aan de inwoners kan worden gefinancierd. ◀

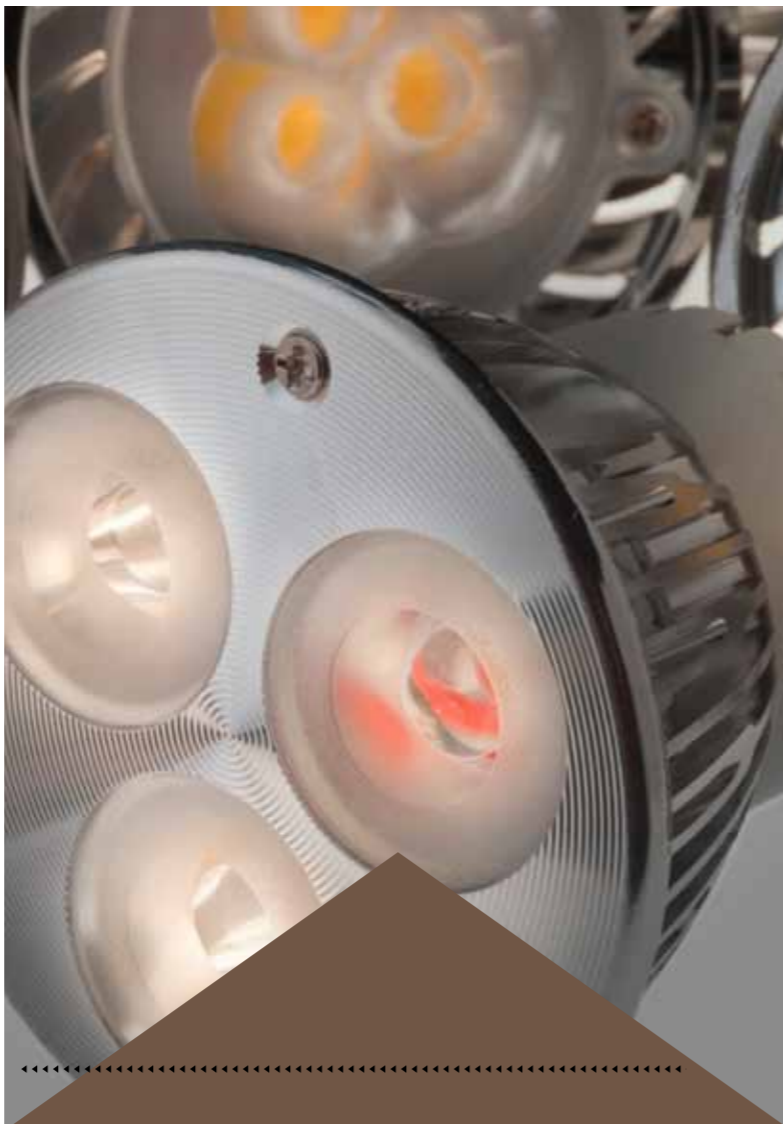
Alle gemeenten met een WEEE-afgiftecontract kunnen aanspraak maken op de financiële middelen voor een communicatiecampagne of het ontwikkelen en uitvoeren van een inzamelpilot. Bij aanvang is € 7 miljoen in het fonds gestort, waarvan € 4,5 miljoen voor communicatie en € 2,5 miljoen voor innovatieve pilots voor inzameling van e-waste. Vanaf begin 2011 konden gemeenten aanvragen indienen.

Structurele meerwaarde

Het Wecycle-fonds is beschikbaar voor proeven met een looptijd van maximaal één jaar. Vanzelfsprekend kunnen succesvolle pilots voortgezet worden door de gemeenten zelf. Pas als de resultaten van de proef structureel ingezet worden, levert het meerwaarde op voor de inzameling. Het aanvragen van communicatietrajecten en inzamelpilots loopt door tot het volledige fonds ingezet is door gemeenten.

GROTE OPMARS LEDLAMP

Ledlampen maken nog maar 4% uit van onze verlichting. Maar het aantal led's is over de afgelopen drie jaar bijna verdrievoudigd en die groei gaat alleen maar versnellen. Zelfs de spaarlamp, het belangrijkste alternatief voor de gloeilamp van dit moment, gaat het afleggen. Het nieuwe energiezuinige licht vraagt om een goed geplande recyclingoperatie die in 2020 op stoom moet zijn.

De gloeilamp en de traditionele halogeenspot gaan eruit. Vorig jaar namen zij nog tweederde van de verkopen van verlichting voor hun rekening. Maar onder druk van Europese regelgeving verdampt deze miljardenmarkt. In 2015 wordt er geen gloeilamp meer verkocht en tegen 2020 is het ook afgelopen met halogeen en zelfs met het verbeterde alternatief, de eco-halogeen. De spaarlamp is op dit moment het belangrijkste alternatief, maar in het gat dat gloeilamp en halogeen de komende tien jaar laten vallen zal vooral de ledlamp springen. Over tien jaar neemt die tweederde van de verlichtingsmarkt voor zijn rekening.

Dit voorspelt marktonderzoeksbureau GfK, dat in opdracht van producentenstichting LightRec in Nederland een verkoop- en bezitsmeting uitvoerde en op grond daarvan de trends aangeeft.

**IN 2015 GEEN
GLOEILAMPEN
MEER**

dan zal de spaarlamp helemaal niet meer worden gekocht door consumenten. De producenten en retailers gaan er van uit dat uiteindelijk het aanbod bepaalt welke lampen in de Nederlandse huishoudens gaan branden, namelijk wat zij op de markt aanbieden.

De revolutie in verlichting heeft grote gevolgen voor de recycling. De gloeilamp mag in de glasbak, waarna de metalen er gemakkelijk met een magneet uitgevist kunnen worden. Spaar- en ledlampen daarentegen moeten op grond van Europese regelgeving separaat worden ingezameld en gerecycled. In spaarlampen zit kwik dat niet vrij mag komen in het milieu en in beide soorten moderne lampen zitten kostbare grondstoffen die via moderne recyclingtechnieken herwonnen kunnen worden.

De stichting LightRec Nederland, die de inzameling en recycling van energiezuinige lampen uitbesteedt aan Wecycle, staat dan ook voor een complexe operatie. De eerste lichtingen spaarlampen worden op dit moment afgedankt en LightRec en uitvoeringsorganisatie Wecycle voeren campagne om de consument aan te moedigen die lampen in te leveren. Over een jaar of tien als de recycling van spaarlampen op volle toeren draait, wordt de eerste generatie ledlampen afgedankt en in de daarop volgende periode zal het accent van spaar- naar ledlampen verschuiven. Vandaar dat LightRec goed inzicht wil hebben in de ontwikkeling van bezit- en van afdankgedrag. Het GfK-onderzoek geeft dat inzicht en het zal daarom regelmatig een vervolg krijgen. ◀

Misschien wel het meest opvallende resultaat is dat de verkoop van lampen gaat halveren. De vraag naar verlichting groeit nauwelijks meer. Tegelijk gaat de vervangingsmarkt op een laag pitje. De lampen die wij nu kopen gaan veel langer mee dan wat we gewend waren: een spaarlamp 5 tot 10 jaar en een ledlamp zelfs 30 tot 50 jaar. Gevolg is dat de lampverkoop terugvallen van 61 miljoen stuks in 2011 tot 31 miljoen in 2021. Dit blijkt uit grafieken uit het rapport over de bezitsmeting van GfK. Deze cijfers zijn berekend op basis van de levensduur van lampen, de uitfasering van de gloeilamp in verschillende Europese landen, koopgedrag en demografische ontwikkelingen.

Hoe snel de ledlamp de macht overneemt, hangt af van de prijsontwikkeling. Zo'n lamp kost nu gemiddeld 25 euro en GfK gaat ervan uit dat die prijs, bij snel groeiende verkoop aantallen, de komende 10 jaar zakt tot vijf euro of minder. Hoe sneller die prijs zakt, hoe sneller het aandeel van led in de verkopen groeit. Voor de spaarlamp resteert in 2021 nog een aandeel van zo'n 25%. Mocht de ledlamp boven verwachting in prijs dalen tot bijvoorbeeld 2,50 euro per lamp,

INZAMELING E-WASTE BIJ RETAIL STEEDS KLANTVRIENDELIJKER

Het wordt voor de consument steeds gemakkelijker om bij winkels van zijn e-waste af te komen. Wecycle zoekt hiertoe intensief de samenwerking op met de retail en boekt daarbij goede resultaten.

Zo onthulde staatssecretaris Joop Atsma (Infrastructuur en Milieu) 27 februari 2012 jl. in Delft de nieuwe 'Wecycle/Stibat-inzamelstraat', die inmiddels bij alle 164 vestigingen van bouwmarktketen Gamma staat. De inzamelstraat bestaat uit vier bakken waar de consument batterijen, TL-buizen, spaarlampen en kleine elektrische apparaten gratis kan inleveren voor recycling, ongeacht of hij op dat moment een nieuw apparaat koopt.

Atsma vindt het belangrijk dat inleveren makkelijk wordt gemaakt: "Dit initiatief draagt bij aan onze ambitie 'meer waarde uit afval halen' en naast recycling van batterijen en spaarlampen ook de grondstoffenrotonde voor kleine elektrische apparaten te realiseren. Een initiatief dat wat mij betreft navolging verdient. Ik roep de detailhandel op om samen met Wecycle en Stibat het aantal inzamelpunten voor kleine elektrische apparaten, spaarlampen en batterijen nog verder te vergroten. Zodat de consument dichtbij huis en met gemak zijn 'afval van waarde' kwijt kan in de hergebruikbak!"

INLEVEREN WORDT
MAKKELIJKER

Staatssecretaris Joop Atsma (IenM) onthult de Wecycle/Stibat-inzamelstraat voor batterijen, spaarlampen, TL-buizen en kleine elektrische apparaten. (foto: rijksoverheid.nl)

Elektronicawinkel Saturn plaatste begin mei bij hun nieuwe vestiging in Amsterdam een vergelijkbare inzamelstraat als proefopstelling. Indien dit een succes wordt, volgt een uitrol bij alle ruim 30 Saturn- en MediaMarkt-vestigingen in Nederland. Meerdere retailketens hebben inmiddels belangstelling getoond voor een dergelijke inzamelstraat.

Sinds april staat bij alle 625 Blokker-vestigingen een nieuw inzamelmiddel voor lege batterijen en kapotte (spaar)lampen. Voor al deze inzamelmiddelen geldt dat de consument zonder tussenkomst van een medewerker zijn e-waste makkelijk kan inleveren. ◀

JAN KAMMINGA VOORZITTER VERENIGING NVMP

Jan Kamminga is per 1 maart 2012 aangetreden tot voorzitter van de NVMP. Hiervoor was hij tussen 2005 en 2011 voorzitter – algemeen directeur van de Vereniging FME-CWM.

Kamminga (65) is verheugd over zijn nieuwe positie bij de NVMP: "Recycling is een belangrijke en interessante maatschappelijke uitdaging. Iedereen vindt het nuttig en nodig, maar het is lastig om de inzet op dit gebied efficiënt op te pakken. Burgers en bedrijven worden door dit vraagstuk uitgedaagd. Daar werk ik graag aan mee!" Op politiek terrein vervulde Kamminga voor de VVD diverse functies op nationaal en Europees niveau. Deze politieke ervaring zet hij in om de politiek en het bedrijfsleven samen te brengen.

WECYCLE EN STIBAT SLAAN HANDEN INEEN

Wecycle en Stibat intensiveren hun samenwerking om nog meer lege batterijen, kapotte spaarlampen en afgedankte kleine elektrische apparaten in te zamelen. Partijen tekenden daartoe een overeenkomst, waarin de operationele afspraken en vergoedingstructuur zijn vastgelegd over het gecombineerd ophalen van batterijen, kleine elektrische apparaten en spaarlampen bij een aantal winkelketens waaronder supermarkten en drogisterijen. Wecycle levert de winkels inzamelmiddelen voor lampen en apparaten.

Dit leidt voor de consument tot een toename van duidende punten om eenvoudig batterijen, spaarlampen en kleine elektrische apparaten in te leveren. Recent onderzoek wijst uit dat jaarlijks zo'n 35 miljoen kilo aan kleine apparaten en spaarlampen in de vuilnisbak verdwijnt (zie artikel over het congres The Future Flows op pagina 4). Hiermee gaan veel grondstoffen verloren en kunnen schadelijke stoffen verdwijnen in het milieu.

Beide organisaties zien voordelen in de samenwerking. Jan Vlak, directeur Wecycle: "We zien in deze samenwerking een goede aanvulling op wat wij aan e-waste ophalen bij gemeenten en bruin- en witgoedwinkels. Onze uitgangspunten zijn om zoveel mogelijk e-waste in te zamelen en het de consument makkelijk te maken om van zijn oude apparaten en kapotte lampen af te komen." Jan Bartels, directeur Stibat: "Ons fijnmazig ophaalsysteem voor lege batterijen leent zich heel goed om ook spaarlampen en kleine apparaten mee te nemen. Zowel gemak voor de consument als voor de winkelier hebben het inzamelpercentage voor batterijen de afgelopen 10 jaar flink verhoogd."

De overeenkomst is aangegaan vanaf april 2012 voor twee jaar, waarna deze wordt geëvalueerd.

WECYCLE WERKT MEE AAN AFVALAPP

In samenwerking met Wecycle, textielinzamelaars Reshare, Humana en Kici, ontwikkelt het ministerie de AfvalApp. Deze applicatie voor smartphones laat onder meer zien waar consumenten hun elektrische apparaten en energiezuinige lampen kunnen inleveren.

Met de applicatie kunnen gebruikers aan de hand van hun huidige locatie zien welke gemeentelijke milieustraten en winkels in de buurt zijn. Daar kunnen ze hun e-waste inleveren. Vervolgens kunnen gebruikers ook direct vanuit hun huidige locatie de route er naar toe plannen.

Daarnaast kunnen ze feedback geven op de service van het inzamelpunt door punten toe te kennen. Zo kunnen andere gebruikers zien welke inzamelpunten het best beoordeeld worden. Ook kunnen eventuele knelpunten beter opgelost worden. De gebruikerservaringen kunnen gedeeld worden via social media.

Met dezelfde applicatie kunnen gebruikers zoeken naar inzamelpunten voor textiel van Reshare, Humana en Kici. De introductie is later dit jaar.

VERNIEUWDE WEBSITE PRODU- CENTEN-VERANT- WOORDELIJKHEID.NL

De website producenten-verantwoordelijkheid.nl vernieuwd.

Behalve een frissere uitstraling heeft de website nu ook een 'Twitter-feed' waarmee alle tweets over onder andere producentenverantwoordelijkheid en e-waste automatisch op de homepage van de website worden getoond. Daarnaast blogt 'Wasteman' over actuele onderwerpen op het gebied van e-waste.

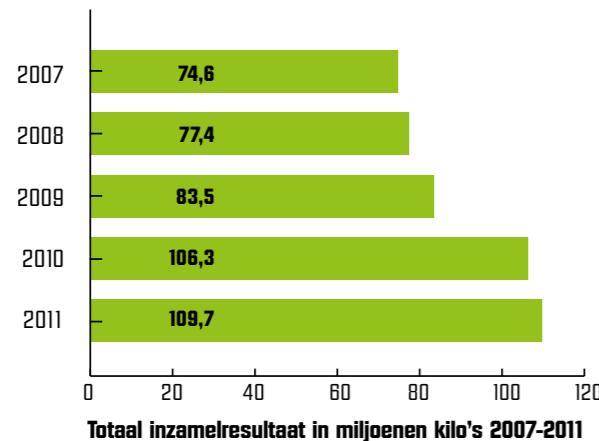
Bekijk de nieuwe website op www.producenten-verantwoordelijkheid.nl

INZAMELRESULTAAT WECYCLE

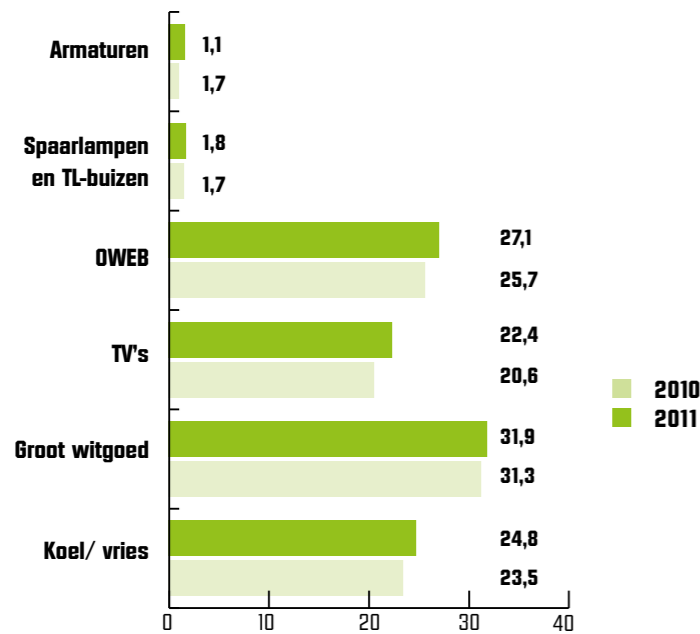
Uitvoeringsorganisatie Wecycle heeft in 2011 bijna 110 miljoen kilo e-waste ingezameld en gerecycled. Het inzamelresultaat is 3% hoger dan in 2010 en een nieuw record. De consument leverde in totaal ruim 7,7 miljoen elektrische apparaten en meer dan 11 miljoen spaarlampen en TL-buizen in bij de gemeentelijke milieustraten en de winkels. De verhouding inlevering bij gemeenten/retail is 63%/37%.

Wecycle is erin geslaagd het inzamelresultaat verder te verbeteren. Dat was een hele inspanning, want de invloed van de recessie is ook zichtbaar in de inzamelresultaten. Met name de stagnerende woningmarkt heeft hierop invloed. Er was in 2011 slechts een stijging van 1% te zien in de inzameling van groot witgoedapparaten en een kleine daling in die van koelkasten, eveneens 1%. In 2011 zamelde Wecycle 9% meer TV's en 5% meer kleine elektrische apparaten in dan in 2010. De inzameling van energiezuinige lampen steeg met 4%, die van armaturen zelfs met 48%.

Totaal inzamelresultaat in miljoenen kilo's 2007-2011

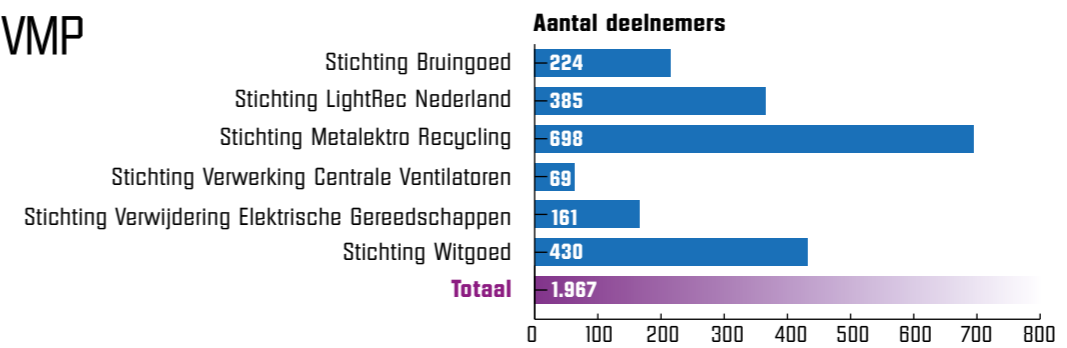
110 MILJOEN KILO IN 2011

Inzamelresultaat naar categorie in miljoenen kilo's 2010/2011

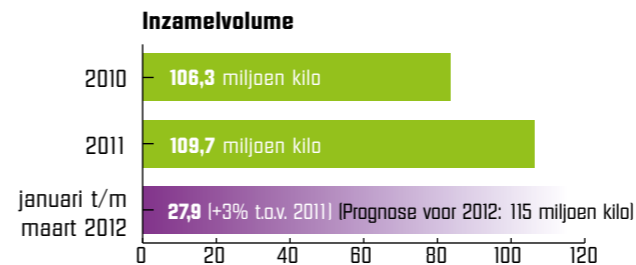
KERNCIJFERS

NVMP

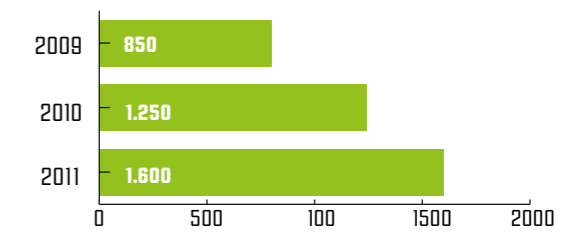

* Een aantal producenten en importeurs is deelnemer in verschillende stichtingen. Het totaal aantal individuele bedrijven dat deelneemt in de NVMP is ruim 1450.

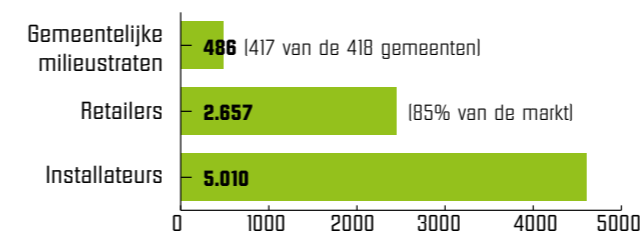
Wecycle

Inzamelpunten kleine elektrische apparaten (Basisscholen, voortgezet onderwijs, clubs 6 scouting)

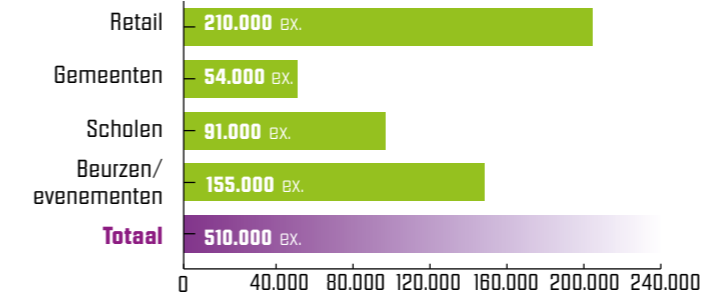

Inzamelpunten klein en grote elektrische apparaten en energiezuinige verlichting

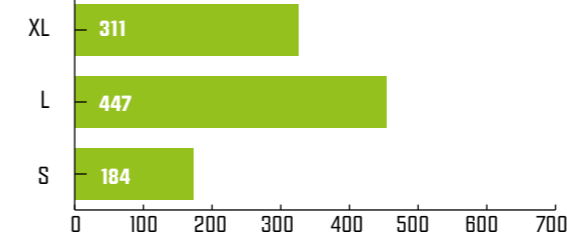
Jekko

Verspreiding van inzamelbox Jekko via

Jekko-displays

Verspreiding van de retail displays voor inzamelbox Jekko gaat met name via winkels van United Retail (Audio-Video Specialist, Elektro-Vakman, Electro World, Euronics en Witgoed specialist) en de vestigingen van Karwei en Handyman. Daarnaast wordt de Jekko besteld door zelfstandige ondernemers en individuele franchisenemers.

Jekko's en Jekko displays zijn te bestellen op wecycle.nl, bedrijven kunnen ze bestellen via de eigen Wecycle-pagina.

